

Vedenie
24.04.2024

Správa o činnosti a hospodárení UP Archív STU za rok 2023

Predkladá: **doc. Ing. Mikuláš Bittera, PhD.**
kvestor

Vypracovala: **PhDr. Mária Boriková**
poverená riadením UP Archív STU

Zdôvodnenie: Podľa plánu vedenia STU

Návrh uznesenia: STU berie na vedomie Správu o činnosti UP Archív STU za rok 2023

Správa o činnosti Archívu STU za rok 2023

Archív Slovenskej technickej univerzity v Bratislave je odborným informačným pracoviskom, ktorého hlavným poslaním je odborné spracovávanie, uchovávanie, ochrana a sprístupňovanie písomných, fotografických a audiovizuálnych dokumentov vzniknutých z činnosti STU, jej fakúlt a ostatných súčastí. Oproti predchádzajúcemu obdobiu nenastala zmena, a tak podľa organizačnej štruktúry STU patrí Archív STU medzi pracoviská s celouniverzitnou pôsobnosťou a je riadený kvestorom STU. Podľa zákona o archívoch a registratúrach je v štruktúre archívov Slovenskej republiky zaradený medzi verejné špecializované archívy a metodicky je riadený Odborom archívov a registratúr Ministerstva vnútra SR.

Financovanie Archívu STU ako centrálne financovanej súčasti STU sa v sledovanom období uskutočňovalo prostredníctvom prevádzkovej dotácie Rektorátu. Minoritný diel financií bol z vlastných zdrojov získaných z úhrady nákladov za služby a vydávanie správnych informácií.

Stav zamestnancov

V roku 2023 Archív STU zabezpečoval plnenie úloh nasledovnými zamestnancami:

PhDr. Mária Boriková – plný pracovný úväzok, poverená riadením Archívu STU

Mgr. Martin Durbák – plný pracovný úväzok

Mgr. Adriana Káňovičová – plný pracovný úväzok

Mgr. Markéta Pálffyová – plný pracovný úväzok.

Činnosť Archívu STU možno v sledovanom období rozdeliť na štyri hlavné oblasti:

1. Metodická činnosť MV SR, predarchívna starostlivosť, kontakty s inými archívmi a vedeckými inštitúciami
2. ochrana, preberanie, evidencia a sprístupňovanie archívnych dokumentov
3. využívanie archívnych dokumentov
4. odborná kultúrno-propagačná činnosť.

1. Metodická činnosť MV SR, predarchívna starostlivosť, kontakty s inými archívmi a vedeckými inštitúciami

V rámci predarchívnej starostlivosti boli vykonané kontrolné návštevy Registratúrneho strediska na Materiálovotechnologickej fakulte STU v Trnave a na piatich elokovaných pracoviskách Registratúrneho strediska ÚZ ŠDaJ na študentských domovoch. Vo Vydavateľstve SPEKTRUM bol konzultovaný stav príručnej registratúry a dohodnutý ďalší postup pri zakladaní registratúrnych záznamov.

V priebehu roka podľa potreby boli uskutočnené konzultácie s pracovníkmi registratúrnych stredísk, respektíve s príručnými registratúrami s vyradením na FCHPT.

Pracovníci Archívu STU vykonali pracovné návštevy z dôvodu štúdia archívnych dokumentov: vo Vojenskom historickom ústave v Bratislave a v Archíve Múzea SNP v Banskej Bystrici (štúdium dokumentov k histórii Vojenskej katedry SVŠT), vo Vojenskom archíve v Trnave a v Archíve Zväzu protifašistických bojovníkov (štúdium dokumentov k SNP) a v Slovenskom národnom archíve v Bratislave (štúdium podkladov pre súpis umeleckých diel a doplnenie poznatkov ohľadom insígnií a medailí STU).

V sledovanom období pokračovala spolupráca s Archívom ČVUT v Prahe, ktorá sa zamerala na poskytnutie materiálov k pôsobnosti českých učiteľov pôsobiacim na SVŠT v rámci projektu Technická inteligencia v českých zemiach a v Československu v rokoch 1707 až 1950.

2. Ochrana, evidencia a sprístupňovanie archívnych dokumentov

V sledovanom období prebehlo vyradovacie konanie v ÚZ ŠDaJ – predmetom vyradovania boli registratúrne záznamy uložené v elokovaných pracoviskách, teda v študentských domovoch. Nakoľko išlo len o registratúrne záznamy bez dokumentárnej hodnoty, boli navrhnuté na zničenie, do Archívu STU neboli preradené žiadne dokumenty.

Do evidencie archívnych fondov pribudlo 52 ks nových škatúl vo fonde SvF a 6 ks nových škatúl vo fonde SjF.

Do Zbierky fotografií, fotonegátívov a diapozitívov k dejinám STU bolo zaevidovaných 356 čierno-bielych fotografií, 8 farebných fotografií, 290 negatívov a 14 fotografií na CD.

Do Zbierky dokumentov sme zaradili 5 príspevkov. Do Knižnice Archívu STU pribudli 3 publikácie.

Do zbierky medailí a plakiet STU bolo zaevidovaných 19 medailí.

Taktiež bola vypracovaná nová schéma Zbierky medailí a plakiet STU a realizované usporiadanie medailí z akvizície rektorov J. Trokana, A. Blažejca a R. Redhammera.

V 2. polroku Archív STU získal osobný fond Ing. arch. Oldricha Černého, významného slovenského architekta – odborníka na zdravotnícke stavby a autora projektu budovy Stavebnej fakulty. Osobný fond obsahujúci projekty stavieb bol prebratý v usporiadanom stave, tak že mohol byť hneď poskytnutý na štúdium pre študentov Stavebnej fakulty.

V rámci procesu digitalizácie archívnych dokumentov bolo realizované vloženie a sprístupnenie archívnych pomôcok – inventárov pre fond rektorátu a fakúlt (roky 1938 – 1960) do aplikácie Bach (inventáre) a obsahy dvoch osobných fondov profesorov (K. Křivanec, V. Truksa) a následne bola realizovaná tvorba elektronických inventárnych zápisov signatúry A v užívateľskom prostredí Archívu STU s ich zverejnením na webovej stránke STU v digitálnom archíve.

Pre vnútornú potrebu Archívu STU bol vypracovaný materiál s názvom Umelecké diela v priestore Slovenskej technickej univerzity v Bratislave. Materiál vznikol na základe rozsiahleho štúdia materiálov uložených v Slovenskom národnom archíve a na základe konzultácií s odborníkmi (FAD, SNG, GMB, FVU) a obsahuje súpis všetkých umeleckých diel väčšieho rozsahu, ktoré sa nachádzajú v budovách, na budovách a v priestore pri budovách rektorátu, fakúlt a študentských domovoch STU. V súpise sú sledované základné údaje o umeleckých dielach – autor, názov, materiál, rok vzniku, umiestnenie a stav zachovalosti.

Pre využitie dokladovania zamestnanosti našich študentov pri ich odchode do dôchodku Archív STU vypracoval:

- a) usmernenie pre študijné oddelenia fakúlt, týkajúce sa zmeny udávania počiatočného dátumu pri nástupe študentov na vysokú školu v rokoch 1981 až 1990
- b) materiál o špecializačnom doplnkovom štúdiu na fakultách STU určenom pre absolventov STU začiatkom 90-tych rokov, ktorí nenašli zamestnanie po ukončení školy.

Archív STU vypracoval návrh na doplnenie smernice týkajúcej sa cenníka úhrady nákladov, ktorý zahŕňa spoplatnenie za vystavenie dokladov nielen z archívnych, ale aj z registratúrnych záznamov.

K 31. decembru 2023 bola ukončená pravidelná revízia Lokačného prehľadu umiestnenia archívnych dokumentov v depozitných miestnostiach Archívu STU. K 31. decembru 2023 sa v depozitoch Archívu STU nachádza 532 bm spracovaných a 362 bm nespracovaných archívnych dokumentov. Spracovaný materiál je evidovaný v 3922 archívnych škatuliach. Dokumenty sú uložené v piatich depozitoch a štyroch manipulačných miestnostiach.

3. Využívanie archívnych dokumentov

Archív STU v priebehu roka 2023 v oblasti vydávania správnych informácií:

- vydal: a) 338 potvrdení o štúdiu na STU pre účely sociálneho zabezpečenia, z toho 305 spoplatnených a 33 nespocatnených pre Sociálnu poisťovňu
 - b) 2 potvrdenia o zamestnaní na STU a 1 potvrdenie o absolvovaní vedeckej prípravy pre účely sociálneho zabezpečenia (nespoplatnené)
- vypracoval 42 podkladov pre vystavenie duplikátov dokladov o ukončení inžinierskeho a bakalárskeho štúdia, resp. o oprávnení používania titulu Ing. arch.
 - a 3 pre vystavenie duplikátov o doplnkovom pedagogickom štúdiu.

Pri stanovení výšky úhrad za poskytnuté služby a za vydávanie a doručovanie správnych informácií pre úradnú potrebu sa postupovalo podľa Cenníka úhrady nákladov Archívu STU.

Za sledované obdobie prejavili záujem o prezenčné štúdium archívnych dokumentov v študovni archívu 30 bádatelia. Témy, ktorým sa venovali, sa hlavne dotýkali dejín technických škôl a vzdelávania, vývoja organizácie zložiek STU, vedeckej a odbornej činnosti učiteľov školy, či spracovaniu odbornej činnosti Ing. arch. O. Černého.

Pre potreby záujemcov z radov zamestnancov STU boli vypracované rešerše: Zamestnanci a študenti SĽF – obeť komunistického systému; podklady pre pripravovanú smernicu o medailách a plaketách SvF a podklady pre texty tabúľ, ktoré budú umiestnené pri aulách SvF. Naďalej pokračovala spolupráca s Alumni klubom STU.

4. Odborná kultúrno – propagačná činnosť

V univerzitnom časopise SPEKTRUM boli uverejnené v pravidelnej rubrike Dejiny nasledovné príspevky: 1. Vojenská katedra SVŠT v tretej dekáde svojej existencie (M. Durbák, M. Pálffyová) – č. 7-8 2022/2023,

2. Derniera Vojenskej katedry – posledné desaťročie činnosti (M. Durbák, M. Pálffyová) –

č. 9-10 2022/2023

3. Uvítacia reč rektora Hronca pri príležitosti otvorenia prvého akademického roka

(M. Pálffyová, M. Durbák) – č. 1-2 2023/2024

4. Prvá imatrikulácia na pôde SVŠT (M. Pálffyová, M. Durbák) – č. 3-4 2023/2024.

Hospodárenie Archívu STU za rok 2023

Prevádzka centrálne financovanej súčasti Archívu je financovaná, a teda aj náklady a výnosy sa účtujú z dvoch zdrojov financovania:

- dotácia
- vlastné zdroje.

Hospodárenie od 1.1.2023 do 31.12.2023:

Dotácia:

Za rok 2023 pracovisko Archívu vyčerpalo bežnú neúčelovú dotáciu Rektorátu vo výške 92 325,07 €, z toho:

mzdy	66 469,96 €
odvody	23 554,39 €
ostatné sociálne poistenie	328,15 €
zákonné sociálne náklady	1 972,57 €
Suma nákladov	92 325,07 €

Vlastné zdroje:

K 31.12.2022 bol zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúceho obdobia na bežnom účte 1 998,45 €.

Príjmy pracoviska za rok 2023 boli vo výške 2 321,32 €, a to za vydanie dokladov o štúdiu § 67 a služby bádateľom.

Výdavky k 31.12.2023 predstavovali 869,96 €.

K 31.12.2023 bol zostatok finančných prostriedkov na bežnom účte 3449,81 €.

spotreba materiálu	370,36 €
ostatné služby (telefóny, poštové služby)	280,58 €
cestovné	219,02 €
Suma nákladov	869,96 €